Rekenkamer Zwolle

Datum	3 december 2024	Evert-Jan Bagerman
Onderwerp	Samenwerken aan het Woonbeleid – onderzoek naar het Zwols Concilium	038 – 498 2216
		Rekenkamer@zwolle.nl

Geachte leden van de gemeenteraad,

In september 2023 overhandigde de Rekenkamercommissie (als voorganger van de huidige Rekenkamer) het rapport ‘Samenwerken aan het Woonbeleid – onderzoek naar het Zwols Concilium’ aan uw raad. In oktober 2023 reageerde het college op de conclusies en aanbevelingen in het rapport. In deze reactie gaf het college aan de conclusies en aanbevelingen in het bestuur van het Concilium te zullen bespreken en om een agendering in de gemeenteraad voor te bereiden. In afwachting hiervan heeft de behandeling van het rapport in uw raad nog niet plaatsgevonden.

Onlangs ontving uw raad een aanvullende reactie van het college met daarin een toelichting op de wijzigingen die sindsdien hebben plaatsgevonden in de samenwerking met en binnen het Concilium. Daarbij wordt ingegaan op de (opvolging van) aanbevelingen uit het rapport. Deze reactie geeft voor ons aanleiding om u deze brief te sturen, voorafgaand aan het raadsdebat dat u binnenkort zult voeren.

In de eerste plaats danken wij het college voor de aanvullende reactie op ons rapport. Het is goed om te constateren dat op een aantal punten al opvolging is gegeven aan onze aanbevelingen. Zo lezen wij dat de veranderingen die hebben plaatsgevonden in de samenwerking binnen/met het Concilium hebben geleid tot een statutenwijziging. Ook is de rol van de wethouder(s) gewijzigd, wat tevens in de gewijzigde statuten is vastgelegd. Wij stellen echter ook vast dat niet op alle aanbevelingen is ingegaan en dat (nog) niet alle vragen zijn beantwoord.

In ons onderzoek hebben wij onderzocht in welke mate de samenwerking in het Concilium van toegevoegde waarde is voor de uitvoering van het Zwolse woonbeleid en of de gekozen vorm van samenwerken doelmatig, doeltreffend en rechtmatig is. Een belangrijke conclusie was dat de rol van gemeente in het Concilium en de rol van het Concilium in het woonbeleid voor de gemeenteraad niet helder was. Deze onduidelijkheid was mede ontstaan doordat het Concilium in de afgelopen jaren op verschillende treden van de participatieladder[1] heeft gestaan, zonder dat daar expliciet over is gecommuniceerd.

Tegen deze achtergrond hebben wij het college de aanbeveling gedaan om kaders vast te stellen over de rol van de gemeente in het Concilium en de rol van het Concilium in het Woonbeleid en om hierover in gesprek te gaan met de raad. Het college geeft in zijn brief van november 2024 aan dat het Concilium een informerende, raadplegende en in specifieke

[1] De participatieladder is een hiërarchie van participatievormen gerangschikt naar de mate waarin participatie binnen een maatschappij/systeem mogelijk is. In het rapport ‘Samenwerken aan het Woonbeleid’ worden de volgende treden onderscheiden: informeren - raadplegen - adviseren - coproduceren - meebeslissen.

gevallen adviserende rol heeft en dat het Concilium zich thans op de lagere treden van de participatieladder bevindt. Dit is mede gebeurd naar aanleiding van een eigen evaluatie en ons rapport.

Het college lijkt de suggestie te wekken dat met het terugtreden op de participatieladder de rollen nu helder zijn. Hierover merkten wij in ons rapport op dat het aan de gemeente en de gemeenteraad zelf is om te bepalen op welke trede van de participatieladder het Concilium zou mogen acteren. Belangrijk is echter dat hier transparant over gecommuniceerd wordt en dat het gesprek hierover gevoerd wordt. Tot op heden heeft dit gesprek niet plaatsgevonden. Het gesprek over het Rkc-rapport dat binnenkort plaatsvindt, kan mogelijk als zodanig dienen.

Ten aanzien van de transparante communicatie en de opvolging van onze (overige) aanbevelingen hebben wij verder nog de volgende opmerkingen:

- Het college geeft in de bestuurlijke reactie van oktober 2023 aan dat jaarverslagen en jaarplannen vanaf dat moment actief met de raad gedeeld zullen worden. Dit is tot nog toe echter niet gebeurd.
- De statuten en beleidsdocumenten over het Concilium zijn niet raadpleegbaar op de website van het Concilium. Slechts de verslagen van de periode maart tot en met juli 2024 zijn te vinden op de website, terwijl actuele en oudere verslagen ontbreken.
- Het is onduidelijk hoe is/wordt voorzien in onze vierde en vijfde aanbevelingen (“Voer een eenvoudige juridische toets uit bij wezenlijke wijzigingen van de rol van het Concilium” en “Borg dat de wethouder de vrijheid heeft om eigen afwegingen te maken”)

Tot slot

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de secretaris van de Rekenkamer, Evert-Jan Bagerman, of met mij.

Namens de Rekenkamer Zwolle,

Dirk Jan Droogh (voorzitter)

Leden Rekenkamer: Bert-Jan Buiskool, Ilja Jacobs, Karin Ligthart en Magdaléna Ritmeijer